

TISKOVÁ ZPRÁVA

Den Arnošta Lustiga v Moravské zemské knihovně

Brno, 26. únor 2026

U příležitosti stého výročí narození Arnošta Lustiga se v Moravské zemské knihovně konal Den Arnošta Lustiga. Akce byla součástí série kulturních a vzdělávacích akcí, které Nadační fond Arnošta Lustiga pořádá pod názvem FestivAL100 ve dvanácti zemích čtyř světových kontinentů jako připomínku jubilea narození tohoto spisovatele, novináře, scénáristy a svědka holokaustu, jedné z nejvýznamnějších osobností české literatury 20. století. FestivAL100 je zároveň poctou lidskosti, svobodě a humanismu. Sté výročí narození Arnošta Lustiga bylo zařazeno na seznam významných výročí UNESCO pro období 2026–2027. Stejně pocty se dostalo také 150. výročí narození Tomáše Bati.

unesco

Oslavy 100. výročí narození
Arnošta Lustiga,
spisovatele (1926-2011)
ve spolupráci s UNESCO

Stěžejním momentem dne bylo otevření **Knihovny Arnošta Lustiga** za účasti představitelů Moravské zemské knihovny, města Brna, Nadačního fondu Arnošta Lustiga, ale i Památníku Terezín a dalších partnerských institucí. Nově vzniklý prostor je díky originálnímu návrhu Johany Kratochvíla vizuálně celistvý a prostřednictvím fotografií, osobních předmětů spisovatele a koláží Elišky Soffer Podzimek z knihy *Arnoštova cesta* nabízí návštěvníkům blízké setkání s osobností Arnošta Lustiga. Jeho součástí je také interaktivní obrazovka s přístupem na webový portál **Svět Arnošta Lustiga**, který slouží jako online průvodce Lustigovou životní cestou a myšlenkami. S Knihovnou Arnošta Lustiga tak v Brně vzniká nová platforma pro dlouhodobou práci s jeho tvůrčím a humanistickým odkazem. Ve vzdělávací nabídce MZK pro školy je už nyní workshop vytvořený ve spolupráci s NFAL.

Generální ředitel Moravské zemské knihovny Tomáš Kubíček: „*Knihovna Arnošta Lustiga není jen o knihách, ale i o hodnotách, jejichž společným jmenovatelem je lidskost. A je také nástrojem kultivace paměti, protože tomu také Lustigovy knihy napomáhají. V této podobě je její zřízení v Moravské zemské knihovně více než logické. A jsem rád, že nad ní, tedy především nad jejími tématy, nadační fond přejímá trvalý patronát.*“

Součástí programu Dne Arnošta Lustiga bylo vyhlášení výsledků druhého ročníku mezinárodní literární soutěže **Mladí HUMANISTÉ**, jejímž partnerem byl Národní pedagogický institut a která tentokrát propojila střední školy z Brna a Rakouska. Soutěž podporuje rozvoj tvůrčího talentu i humanistických hodnot, a vychází přitom z Lustigova života a díla. Pro oceněné studenty a studentky organizátoři následně připravili besedu se spisovatelem a překladatelem Ondřejem Cikánem.

Předsedkyně správní rady Nadačního fondu Arnošta Lustiga Eva Lustigová: „*Arnošt Lustig konstatoval, že ‘umění je dívat se a vidět’. Rozvíjením literárního talentu mladé generace nadační fond pokračuje v tom, co autor citátu považoval za to nejdůležitější, co ve svém životě udělal.*“

Večer pak patřil vernisáži výstavy **Arnoštova cesta**, jež prostřednictvím fotokoláží Elišky Soffer Podzimek a textů Markéty Pilátové představuje klíčové momenty Lustigova života. Výstava, která vznikla ve spolupráci s Památníkem Terezín, je koncipována jako putovní s texty v češtině a angličtině. Vychází ze stejnojmenného grafického románu vydaného v roce 2023 v nakladatelství Odeon. Díky spolupráci s Muzeem fotografie a moderních obrazových médií v Jindřichově Hradci je premiérově uvedení v Galerii Moravské zemské knihovny obohaceno o jedinečné velkoformátové portréty Arnošta Lustiga od fotografky Petry T. Růžičkové.

Program FestivALu100 v Brně letos dále nabídne projekci filmů *Démanty noci* a *Sousto* v kině Art, v Arnoldově vile výstavu věnovanou brněnským kontextům spisovatelova života a v Moravské zemské knihovně dramaturgii povídky z knihy *Tři z Jeruzaléma*, kterou v rámci jubilejní edice knih Arnošta Lustiga vydalo nakladatelství Munipress, či projekci filmu *Tvoje slza, můj déšť* s následnou besedou s Evou Lustigovou v rámci vernisáže výstavy *Arnoštova cesta*. Další události proběhnou také ve spolupráci s festivaly Meeting Brno a Štefl fest.

Vedle **Knihovny Arnošta Lustiga** v Moravské zemské knihovně bude během letošního jubilejního roku otevřen také **Fond a archiv Arnošta Lustiga** v Památníku národního písemnictví, který zároveň připravuje výstavu *Arnošt Lustig: svědek rozvratu lidskosti*. Podrobný program FestivALu100 najdete na [webových stránkách Nadačního fondu Arnošta Lustiga](#).

O ARNOŠTU LUSTIGOVI (1926–2011)

Prozaik, scenárista, novinář a pedagog. Jeden z nejvýznamnějších a nejvlivnějších českých autorů 20. století, jehož dílo i životní příběh mají mimořádný ohlas v evropském i světovém kontextu. V šedesátých letech minulého století vedl kulturní rubriku v týdeníku Mladý svět a patřil k nejprodávanějším autorům v Československu. Jeho tvorba, přeložená do více než třiceti jazyků, zahrnuje šestadvacet románů, novel a povídkových souborů, řadu knih literatury faktu, esejů a filozofických úvah.

Za své psaní byl třikrát nominován na **Nobelovu cenu**, **Pulitzerovu cenu** i **Mezinárodní Man Bookerovu cenu** za dlouhodobý přínos světové literatuře. Stal se nositelem mezinárodní literární **Ceny Franze Kafky**, ceny **Emmy** za televizní scénář, **laureátem Americké akademie umění** a literatury za celoživotní literární přínos, dvojnásobným nositelem **Národní židovské ceny ve Spojených státech**, nositelem **Ceny B'nai B'rith**, byl také pasován rytířem Řádu Marka Twaina. Za novelu *Modlitba pro Kateřinu Horovíťovou* byl navržen na nejprestižnější americkou Národní knižní cenu. V pozůstalosti zanechal také několik filmových scénářů k celovečerním filmům. V současnosti se připravuje film podle předlohy jeho novely *Nemilovaná. Z deníku sedmnáctileté Perly Sch.*, která vyhrála americkou prestižní cenu **National Jewish Book Award**.

Třikrát odsouzen k smrti nacisty, jednou k nepodmíněnému trestu odnětí svobody československým komunistickým režimem, na více než dvacet let umlčený a zakázaný autor ve vlastní zemi. Jako přeživší šoa, a možná právě díky této zkušenosti, hluboce věřil v člověka, v život, spravedlnost, přátelství, odvahu a lidskou důstojnost. Významnou část své tvorby věnoval právě tématu šoa.

PROČ JE LUSTIGŮV ODKAZ STÁLE AKTUÁLNÍ

Arnošt Lustig, jeden z nejvýznamnějších českých spisovatelů 20. století, sám říkal, že nepíše „jen o holocaustu“. Podle jeho slov: „*To, co mě zajímá, je člověk – motivy jeho jednání, jeho život, jeho schopnosti, jeho postavení ve společnosti. A také to, proč může být v jednom okamžiku nejvznešenějším stvořením a vzápětí zabíjet; jak se chová pod tlakem.*“ Jeho dílo je nositelem silného humanistického a nadčasového poselství a má mimořádný potenciál při vzdělávání mladé generace. V rozhovoru „Lidi musím mít prostě rád“ (MF DNES, 19. 4. 2005) uvedl: „*Zajímají mě kladné vlastnosti člověka – přátelství, odvaha, čest. Myslím, že k nim přibýlo něco neviditelného: otázka, jak přežít... V mých příbězích jde o existenciální moment, kdy se člověk rozhoduje, zda žít či nežít, bránit se nebo nebránit, a za jakou cenu má ještě smysl přežít – jestli na úkor cti, mravnosti, hrdosti a důstojnosti. A to mladé lidi zajímá.*“

O NADAČNÍM FONDU ARNOŠTA LUSTIGA

[Nadační fond Arnošta Lustiga](#) založily jeho děti, Eva a Josef Lustigovi, aby zajistily systematickou a celistvou práci s jeho dílem doma i ve světě.

„*Klademe si za cíl obohatit světové kulturní dědictví a soubor vědomostí pro současné i budoucí generace o téma výzev, kterým lidé čelí tváří v tvář zlu a nespravedlnosti, a o možnosti volit dobro namísto zla. To pro nás znamená soustředit se jak na uchování, šíření a zprostředkování tvorby a myšlenkového odkazu Arnošta Lustiga v Česku i zahraničí, tak na vzdělávací kontext a rozvíjení jeho díla v rozmanitých uměleckých podobách,*“ vysvětluje vznik fondu Eva Lustigová, předsedkyně správní rady a výkonná ředitelka.

Posláním nadačního fondu je zajistit, aby hlas a dílo Arnošta Lustiga nadále promlouvaly ve prospěch kultivovanějšího světa – světa humanistických a demokratických hodnot, které spisovatel vyznával ve svém životě i ve své tvorbě.

Festival probíhá pod záštitou:

- prezident České republiky Petr Pavel
- hejtman Jihomoravského kraje Mgr. Jan Grolich
- primátorka města Brna JUDr. Markéta Vaňková
- primátor hl. m. Prahy doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc.
- Česká komise pro UNESCO
- Federace židovských obcí v České republice
- Velvyslanectví České republiky v Německu
- Velvyslanectví České republiky ve Francii
- Velvyslanectví České republiky v Rakousku

Hlavním mediálním partnerem je:

- Český rozhlas

Festival je realizován za finanční podpory statutárního města Brna, Jihomoravského kraje, Česko-německého fondu budoucnosti, Státního fondu kultury ČR, Rakouského kulturního fóra v Praze a z příspěvku Nadačního fondu obětem holocaustu, hrazeného z dotace Ministerstva kultury ČR.

[Dalšími partnery a sponzory jsou:](#)

[Více o Festivalu100](#)

[Více o Arnoštu Lustigovi](#)

[Více o Nadačním fondu Arnošta Lustiga](#)

[Česká televize](#)

[Metro: rok bude patřit Lustigovi](#)

[DeníkN: Chceme oslavit lidskost](#)

[Český rozhlas: uvedení rozhovoru v 16:16, rozhovor v 16:20](#)

[zpravy.kurzy.cz/837765-pripominka-150-let-od-narozeni-tomase-bati](#)

[ostrava.rozhlas.cz/vzpomina-dcera-spisovatele-arnosta](#)

[bmo.rozhlas.cz/100-let-od-narozeni-arnosta-lustiga](#)

[Kutnohorské listy: Odkaz Arnošta Lustiga](#)

<https://edurevue.npi.cz/clanky/ucme-deti-slusnosti-a-spravedlnosti>

[Forward: The Holocaust survivor writer...](#)

[Maskil: Eva Lustigová o poselství...](#)